

KIERTOTALOUTTA PALVELEVAN JÄTTEENKÄSITTELYALUEEN (LAHDEN SEUDUN KIERRÄTYSPUISTO) VAIHEKAAVAN

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Maakuntahallitus 12.10.2020

PÄIJÄT-HÄMEEN MAAKUNTAKAAVA

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) kuvaa kaavatyön lähtökohtia, vaiheita ja osallisten mahdollisuuksia osallistua valmisteluun. Suunnitelmassa luonnehditaan myös kaavan keskeisiä ympäristövaikutuksia ja miten niitä on tarkoitus arvioida. OAS täydennetään kaavatyön edistyessä ja tehtyjä täydennyksiä voi seurata liiton kotisivuilta tai kyselemällä liiton toimistosta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on virallinen asiakirja, jota koskevat säädökset on kirjattu maakäyttö- ja rakennuslakiin (MRL 63 §) ja asetukseen (MRA 30 §).

SISÄLLYSLUETTELO

Esipuhe 4

Uuden jätteenkäsittelyalueen (Kierrätyspuiston) edellyttämä suunnittelu, päätökset ja toteuttaminen 5

Hankkeen taustaa 5

Vaihemaakuntakaava 5

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-menettely) 5

Vaihemaakuntakaavatyö ja YVA-menettely sovitetaan yhteen 5

Kuntakaavoitus 6

Alueen toteuttaminen ja luvat 6

Vaihemaakuntakaavan sisältö ja laatiminen 6

Suunnittelualue 6

Suunnittelun lähtökohdat ja tavoitteet 6

Maakunnan omat tavoitteet 7

Valtakunnan tason ohjaus ja tavoitteet 8

Tavoitteiden sovittaminen vaihemaakuntakaavatyöhön 8

Vaikutusten arviointi 9

Vaikutusalue 9

Vaihemaakuntakaavan osalliset 11

Osallistumismenettelyt ja tiedottamisen tavat 12

Viranomaisyhteistyö 13

Kaavoituksen kulku, päätöksenteko ja mahdollisuudet vaikuttaa 13

Yhteystiedot 15

Esipuhe

Kiertotaloudessa pyritään minimoimaan kierrosta poistuva jäte ja maksimoimaan materiaalien ja niiden arvon säilyminen kierrossa mahdollisimman pitkään. Keskeistä on, että jo käyttöön otetut luonnonvarat säilytetään taloudessa silloinkin, kun niistä tehty tuote on käyttöikänsä päässä. Tällöin vähennämme neitseellisten luonnonvarojen tarvetta. Tähän tarpeeseen vastaa vaihemaakuntakaavalla ratkaistava Lahden seudun kierrätyspuiston sijainti.

Päijät-Hämeessä kiertotalous merkitsee materiaali- ja energiatehokkuutta sekä uusia biotalouden ratkaisuja, jotka tukeutuvat alueen vahvuuksiin ja osaamiseen. Tästä on jo hyviä esimerkkejä: Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy:n käsittelemän yhdyskuntajätteen hyödyntämisaste on yli 95 %! Hyvin vähän jätteistä loppusijoitetaan ja se on myös uuden kierrätyspuiston idea: materiaalit saadaan kiertoon ammattimaisesti ja vain vähäinen osa päätyy loppusijoitukseen. Myös lainsäädännön asettamat vaatimukset kierrätystä ja jätteiden loppusijoitusta koskien ovat kiristyneet ja toimintaa on kehitettävä kestävämmäksi. Tällä mahdollistamme materiaalien ja raaka-aineiden tehokkaamman käytön tulevaisuudessa.

Päijät-Hämeen maakuntastrategiassa kiertotalous on valittu yhdeksi kolmesta älykkään erikoistumisen kärjistä. Se on myös kasvava toimiala Lahden seudulla. Kiertoliike-hankkeessa määritellyn vision mukaan vuonna 2030 Päijät-Häme on resursseja hukkaamaton menestyjä. Jätteenkäsittelyalueen maakuntakaavoituksella olemme matkalla kohti tätä visiota etsimällä alan toimijoille sijoittumispaikkaa. Matkaa ei tehdä kuitenkaan yksin, vaan kiertotalouden kysymyksiä ratkotaan maakunnan hankkeissa eri sektoreilla.

Tavoitteena maakuntakaavaprosessissa on löytää kestävä ratkaisu kiertotalouden toimijoille. Uusi alue palvelee erityisesti elinkeinoelämän tarpeita, jolloin Päijät-Hämeessä syntyvät jätteet on mahdollista myös käsitellä ja hyödyntää maakunnassa. Suunniteltaessa uuden toiminnan sijaintia huomioidaan useita eri näkökulmia ja kuullaan osallisten näkemyksiä.

Päijät-Hämeessä on nyt mahdollisuus näyttää tietä kiertotalouden edistämiseksi.

Uuden jätteenkäsittelyalueen (Kierrätyspuiston) edellyttämä suunnittelu, päätökset ja toteuttaminen

Hankkeen taustaa

Lahden Kujalassa toimii seudullinen jätteenkäsittelyalue eli Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy:n (PHJ) hallinnoima Kujalan jätekeskus. PHJ:n vastuulla oleva yhdyskuntajätteen käsittely on keskitetty Kujalaan. Jätehuollon palveluita tarjotaan myös elinkeinoelämälle. Vuosikymmenten saatossa jätekeskus on kehittynyt loppusijoitusalueesta jätteiden hyötykäyttöä edistäväksi yritystoiminnan alueeksi. Nykyisellään Kujalan jätekeskuksen alueen laajuus on kaikkiaan 70 ha ja PHJ:n lisäksi alueella toimii nykyään mm. LABIO Oy:n biokaasu- ja kompostointilaitos, Gasum Oy:n biokaasun jalostuslaitos, Tarpaper Recycling Finland Oy:n kattohuopajätteen käsittelylaitos, NCC Roads Oy:n asfalttiasema ja mullanjalostusasema. Kujalaan vastaanotetaan vuosittain noin 200 000 tonnia jätettä

Jätelaki (646/2011) ja asetus (VNa 179/2012) sekä useat muut säädökset, ml. EU-tasolla asetetut tavoitteet hyötykäytölle, ohjaavat jätteiden käsittelyä laaja-alaisesti. Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista (Vna 331/2013) on vuoden 2016 alusta saakka rajoittanut orgaanisen aineksen sijoittamista kaatopaikoille. Jätteiden hyötykäytön kehittyessä Kujalan alue ei enää riitä takaamaan kiertotaloutta palvelevan yritystoiminnan kehittymisen tarpeita eikä niiden jätteiden ja rejektien loppusijoittamista, joille ei vielä ole olemassa hyötykäyttöä.

Kierrätyspuiston nimellä tehdyt selvitykset ja tätä hanketta edeltäneen, sittemmin toteutumatta jääneen Nastolan kierrätyspuiston YVA-menettely ovat olleet ensi askeleita uuden alueen löytämiseksi. Pelkät selvitykset tai YVA-menettely eivät kuitenkaan riitä asian ratkaisemiseksi, koska alueen laajuudesta ja toiminnasta johtuen tarvitaan myös maakuntakaava, kuntakaavat, ja lupaprosessit, jotta aluetta voi ryhtyä asian omakseen ottava taho toteuttamaan.

Vaihemaakuntakaava

Maakuntakaavan laatimista ohjaa maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL, 132/1999). Maakuntakaava voidaan laatia koko maakuntaa koskevana kokonaismaakuntakaavana, tiettyyn aihealueeseen keskittyvänä vaihemaakuntakaavana tai osa-alueelle laadittavana kaavana. Tällä kiertotaloutta palvelevalla vaihemaakuntakaavalla ratkaistaan seudullisesti merkittävän jätteenkäsittelyalueen eli Kierrätyspuiston sijoittuminen Lahden seudulla.

Vaihemaakuntakaavaa tarvitaan sovittamaan yhteen useampaa kuntaa yhteisesti koskevia maankäytön asioita ja tuomaan ne poliittiseen päätöksentekoon. Lahden seudulla Hollolan, Lahden tai Orimattilan alueella on kierrätystarpeiden määrän ja kuljetusetäisyyksien takia otollinen sijaintipaikka Kierrätyspuistolle.

Maakuntakaavalla on oikeusvaikutuksia. Ne kohdistuvat etupäässä ohjausvaikutuksina tarkempien kaavojen laadintaan ja viranomaisten työskentelyyn. Maakuntakaava kuitenkin rajoittaa lähtökohtaisesti toimintaa virkistys- tai suojelualueeksi tai liikenteen tai teknisen huollon verkostojen tarpeisiin osoitetuilla alueilla rakentamisrajoituksen takia. Viranomaisten on suunnitelmia ja päätöksiä tehdessään otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista (MRL 32 § ja 33 §).

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-menettely)

Tämä vaihemaakuntakaava perustuu Lahden seudun kierrätyspuistosta laadittuun YVA-menettelyyn.

Lakisääteistä ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA) sovelletaan hankkeisiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Jätteiden käsittely tämän hankkeen mukaisessa laajuudessa sisältyy YVA-lain (252/2017) mukaiseen hankeluetteloon. Hankkeen vaikutukset arvioidaan ja toteutusvaihtoehtoja vertaillaan suunnittelun yhteydessä ennen päätöksentekoa. Menettelyyn sisältyy myös vuorovaikutus asukkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa.

Vaihemaakuntakaavatyön ja YVA-menettelyn yhteensovittaminen

Päijät-Hämeen liiton, Kierrätyspuiston YVA-menettelystä vastaavan Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy:n ja YVA-yhteysviranomaisena toimivan Hämeen ELY-keskuksen kesken on sovittu MRL mukaisen vaihemaakuntakaavatyön ja YVA-lain mukaisen arviointimenettelyn yhteen sovittamisesta.

Yhteen sovittaminen on MRL § 62 a (5.5.2017/254) ja YVA-lain § 22 mukaan mahdollista kuulemisten osalta.

Ensimmäinen lakisääteinen kuuleminen järjestettiin OAS:n ja YVA-ohjelman valmistuttua. Toinen kuuleminen ajoittui YVA-selostuksen ja vaihemaakuntakaavan luonnosvaihtoehtojen valmistumiseen. Lakisääteisten kuulemisten lisäksi prosessiin on sisällytetty myös muita yleisötilaisuuksia ja työpajoja. **Sidosryhmäyhteistyötä on selostettu tarkemmin kohdassa Osallistumismenettelyt ja tiedottamisen tavat.**

Kuntakaavoitus

Alueen tarkemmat rajaukset ratkaistaan kunnan kaavoituksessa. Hollolan kaavatilanne edellyttää yleis- ja asemakaavan laatimista toteuttamisen eteenpäin viemiseksi.

Alueen toteuttaminen ja luvat

Tarvittavien kaavojen tultua lainvoimaisiksi voidaan ryhtyä suunnittelemaan alueen varsinaista toteuttamista. Alue tarvitsee kunnan, yrityksen tai muun organisaation tai näiden yhteenliittymän toteuttajakseen, koska sitä lähdetään toteuttamaan kokonaan uutena alueena. Alueen toteuttamiseksi tarvitaan toimintakonsepti, lukuisia suunnitelmia, toimenpiteitä ja yritysten sijoittumispäätöksiä.

Alueen rakentaminen ja yritykset tarvitsevat toiminnasta riippuen ympäristölupia ja rakennuslupia. Kierrätyspuiston toiminnan käynnistymiseen tulee kulumaan useita vuosia.

Vaihemaakuntakaavan sisältö ja laatiminen

Päijät-Hämeen maakuntavaltuusto päätti 18.6.2018 käynnistää 2.12.2016 hyväksytyn Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014 päivityksen vaihekaavalla, jonka tarkoituksena on ratkaista kiertotaloutta ja jätteen loppusijoitusta palvelevan jätteenkäsittelyalueen eli Lahden seudun Kierrätyspuiston sijoittuminen. Vaihekaavoituksella etsitään nykyistä Kujalan jätekeskusta suurempaa, noin 100–150 hehtaarin aluetta tähän tarpeeseen.

Uudella jätteenkäsittelyalueella tullaan vastaanottamaan ja käsittelemään vuosittain maksimissaan 740 000 tonnia jätteitä, joista noin kaksi kolmasosaa on pilaantumattomia maa- ja kiviaineksia, hieman reilu neljännes pysyviä ja tavanomaisia jätteitä ja viisi prosenttia vaarallisia jätteitä.

Päijät-Hämeessä on voimassa vuonna 2016 hyväksytty kokonaismaakuntakaava Päijät-Hämeen maakuntakaava 2014, joka on kuulutettu lainvoimaiseksi korkeimman hallinto-oikeuden hylättyä Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöksestä tehdyn valituksen.

Laadittavasta kaavasta käytetään laatimisen aikana nimeä Päijät-Hämeen jätteenkäsittelyalueen vaihemaakuntakaava ja siinä ratkaistaan kiertotaloutta ja jätteen loppusijoitusta palvelevan jätteenkäsittelyalueen sijoittuminen. Vaihemaakuntakaavakartta esitetään maakuntakaavan 2014 kartan päällä valmistelu- ja ehdotusvaiheissa. Hyväksytty vaihekaava korvaa ne alleen jäävät maakuntakaavan 2014 alueet, joita vaihekaava koskee.

Suunnittelualue

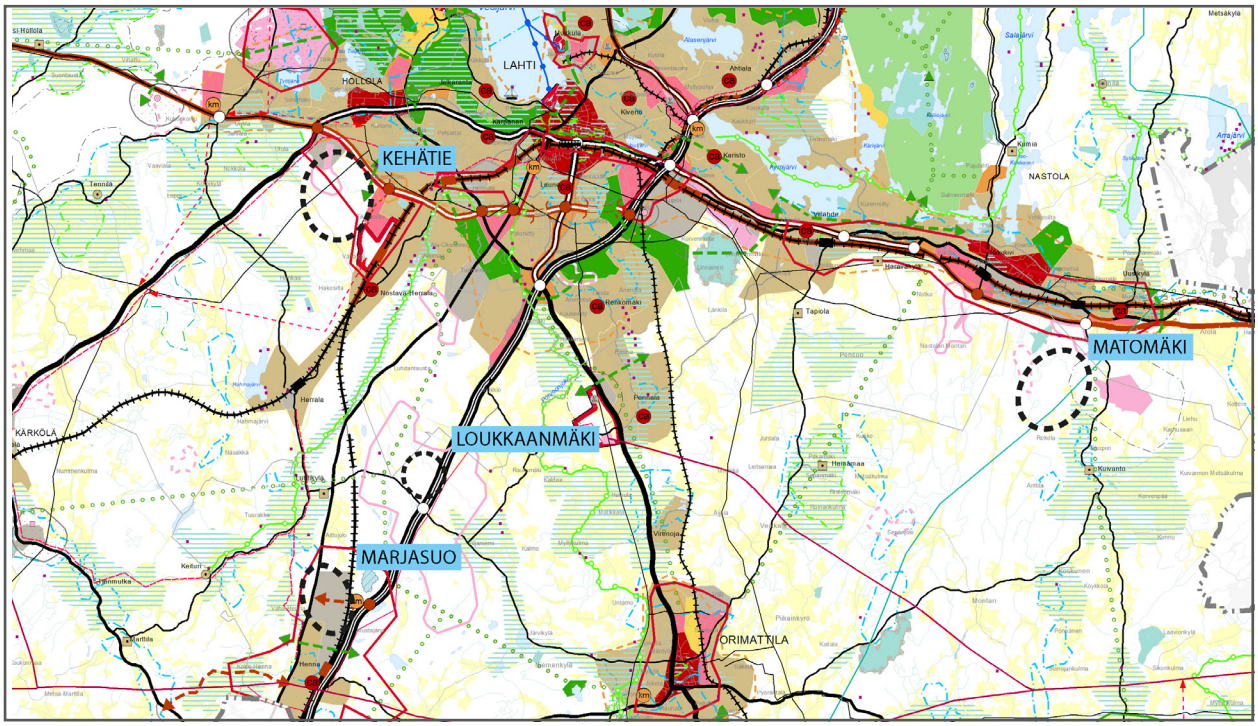
Suunnittelualueen muodostavat aluksi alla olevassa kartassa karkeasti katkoviivalla rajatut neljä vaihtoehtoista aluetta. Aluevalinnat pohjautuvat sijaintipaikkaselvitykseen (Sito Oy, 2017) ja aluerajausten tarkennukseen (FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy, 2018). Alueet olivat nimeltään:

1. Kehätien alue Hollolassa
2. Marjasuon alue Tuuliharjan vieressä Orimattilassa
3. Matomäen alue Nastolan eteläpuolella Orimattilassa
4. Loukkaanmäen alueen nelostien länsipuolinen osa Orimattilassa.

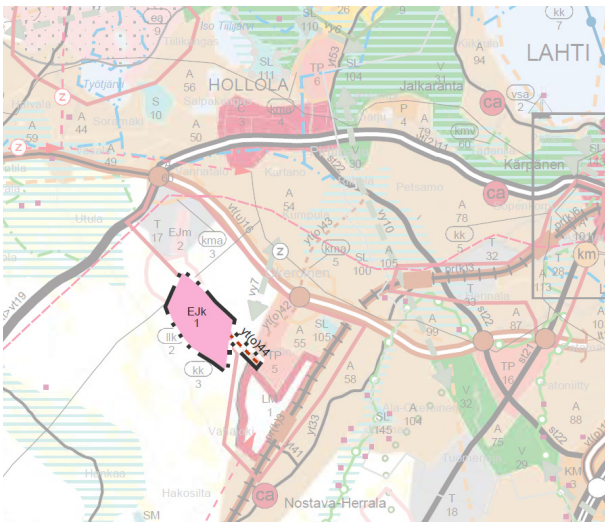
Maakuntakaavaan laadittujen selvitysten ja YVA-menettelyn aikana syntyneiden selvitysten pohjalta suunnittelualueeksi valittiin Kehätien alue Hollolassa, joka on ehdotusvaiheessa esitettävä ratkaisu.

Suunnittelun lähtökohdat ja tavoitteet

Lähtökohtia ja tavoitteita maakuntakaavalle määrittävät Päijät-Hämeen maakuntastrategia, kuntien ja alueen muiden toimijoiden omista lähtökohdista asettamat tavoitteet, lainsäädäntö sekä valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä tieverkkoa koskevat valtakunnalliset asiakirjat. Nämä sovitetaan maakuntakaavatyössä yhteen. Kansainväliset sopimukset, Euroopan aluesuunnittelun ja kehityksen suuntaviivat välittyvät kaavatyöhön valtakunnan tasolta ja maakuntastrategian kautta.

Kuva: Kartta Lahden seudulla tutkituista jätteenkäsittelyalueen (Lahden seudun Kierrätyspuiston) sijainti-vaihtoehdoista Päijät-Hämeen maakuntakaavan 2014 päällä esitettynä

Kuva:Kartta Kehätien jätteenkäsittelyalueen sijainnista

Hämeen ELY-keskuksen vesienhoidon keskeiseksi tavoitteeksi on kirjattu suojella, parantaa ja ennallistaa jokien, järvien ja rannikkovesien sekä pohjavesien tilaa niin, ettei niiden tila heikkene sekä pyrkiä kaikkien vesien vähintään hyvään tilaan (Hämeen vesienhoidon toimenpideohjelma vuosille 2016 - 2021).

Maakunnan omat tavoitteet

Päijät-Hämeen tavoitteet on kirjattu Päijät-Hämeen maakuntastrategia ja -ohjelma 2018 - 2021 asiakirjaan. Jätteen keruu, käsittely ja kierrätys on todettu yhdeksi maakunnan vahvaksi toimialaksi. Päijät-Hämeen maakuntavaltuusto hyväksyi 19.6.2017 tavoitteiksi alueen vetovoiman lisäämisen, jalostusarvon nostamisen kauttaaltaan ja uusien kasvualojen kokeilemisen. Älykkään erikoistumisen kärjiksi Päijät-Hämeessä on valittu kiertotalous, muotoilu sekä liikunta ja elämykset. Kiertotalous on voimakkaasti mukana strategian ja ohjelman tavoitteissa ja tavoitteet täsmentyvät edelleen Päijät-Hämeen kiertotalouden tiekartassa: http://www.kohtikiertotaloutta.fi/.

Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy:n ja Lahden kaupunkiseudun kuntien tavoitteena on ollut varmistaa riittävän kokoinen toimijoiden synergiasta hyötyvä alue tulevaisuuden tarpeisiin, jossa ympäristöhaitat voidaan ehkäistä tehokkaasti.

Valtakunnan tason ohjaus ja tavoitteet

Maankäyttö- ja rakennuslaissa on annettu kaikille kaavamuodoille yhteiset suunnittelun tavoitteet (MRL 5 §). Lisäksi jokaiselle kaavatasolle on esitetty omat sisältövaatimukset (MRL 28 §), jotka maakuntakaavan osalta ovat:

1. maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne
2. alueiden käytön ekologinen kestävyys
3. ympäristön ja talouden kannalta kestävät liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt
4. vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö
5. maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset
6. maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen
7. virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

Kaavaa laadittaessa on myös pidettävä silmällä alueiden käytön taloudellisuutta ja sitä, ettei maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle aiheudu kohtuutonta haittaa. Kaavaa laadittaessa on selvitettävä, kenen toteutettavaksi kaava ja sen edellyttämät toimenpiteet kuuluvat.

Edellä tässä pykälässä mainitut seikat on selvitettävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin maakuntakaavan tehtävä yleispiirteisenä kaavana edellyttää.

Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017 ja ne astuivat voimaan 1.4.2018. Päätöksessä tavoitteet on ryhmitelty seuraavasti:

- toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- tehokas liikennejärjestelmä
- terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö
- luonnonvarat
- uusiutumiskykyinen energiahuolto

Tarkempia tietoja valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista saa esim. internetistä http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Elinymparisto_ja_kaavoitus/Maankayton_suunnittelujarjestelma/Valtakunnalliset_alueidenkayttotavoitteet/Valtakunnalliset_alueidenkayttotavoittee(13419)

Maakuntakaavan sisältövaatimukset, luonnonsuojeluohjelmat ja päätökset sekä maisema-alueiden perustamispäätökset (LSL 1096/1996) ja valtakunnalliset alueiden käytön tavoitteet otetaan lähtökohdiksi kaavatyölle.

Tavoitteiden sovittaminen vaihemaakuntakaavatyöhön

Vaihemaakuntakaavalla ratkaistaan vain jätteenkäsittelyalueen sijainti ja siihen liittyvät liikenne-, sähkö-, vesihuoltoverkostot tai muut erityisesti jätteenkäsittelyalueen toiminnan edellyttämät seudullisen tason tarpeet. Nämä sovitetaan yhteen lakien asettamien reunaehtojen ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa.

Valtakunnallisissa alueidenkäytön tavoitteissa toimivien yhdyskuntien ja kestävä liikkumisen kohdassa todetaan, että resurssitehokas ja vähähiilinen yhdyskuntakehitys on välttämätöntä, jotta Suomi pystyy täyttämään Pariisin ilmastosopimuksen mukaiset päästövähennysvelvoitteet. Tässä maakuntakaavassa tätä valtakunnallista tavoitetta voidaan edistää luomalla edellytyksiä elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle ja sijoittumiselle hyvin saavutettaville alueille.

Tätä kaavaa koskien korostuu valtakunnallisissa alueidenkäytöntavoitteissa terveellisen ja turvallisen elinympäristön kokonaisuudessa tavoite ehkäistä melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja. Myös haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys tai riskit hallitaan muulla tavoin.

Tavoitekokonaisuuden elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat osalta kaavatyössä edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä. Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä.

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arviointia ja vaihemaakuntakaavaa varten on laadittu erilaisia selvityksiä. Taustaselvityksinä on hyödynnetty mm.:

- Päijät-Hämeen maakuntakaavaa 2014 varten laaditut ja laadinnassa käytetyt selvitykset (esim. luontoon ja kulttuuriympäristöön liittyvät selvitykset)
- Selvitys Päijät-Hämeen seudullisesti merkittävistä materiaalikäsittelyterminaaleista, Mika Korvenranta, 2013
- Metsähakkeen tuotannon logistiikan kestävyysvaikutukset Päijät-Hämeessä, Mika Korvenranta, 2013
- Lahden (Nastolan) Kierrätyspuisto, YVA-selostus ja yhteysviranomaisen lausunto arviointiselostuksesta, 2015
- Lahden kaupunki, Seudullinen kierrätyspuisto, Mahdolliset sijaintipaikat, Ramboll Oy, 2016
- Lahden seudun kierrätyspuiston sijaintipaikkaselvitys, kohdekortit ja arviot, Sito Oy, 2017
- Aluerajaustyö Lahden seudun kierrätyspuiston yleissuunnitteluun ja YVA prosessiin liittyen, FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy, 2018
- Selvitys Päijät-Hämeen elinkeinoelämän alueiden merkittävyydestä, FCG Oy, 2019
- Päijät-Hämeen liikennemallin päivitys, Strafica Oy, 2019
- Päijät-Hämeen jätteenkäsittelyalueiden nykytila
- Vuorovaikutus ja yhteiskehittäminen ekosysteemipalveluiden kartoittamisessa ja ar-vottamisessa Päijät-Hämeessä (PH-VEKOS -hanke) 2019
- Lahden seudun kierrätyspuiston sijaintipaikkavaihtoehtojen liiketoiminnallinen toteutettavuus, Ramboll 2020
- Lahden seudun kierrätyspuiston YVA-selostus ja YVA-menettelyn yhteydessä laaditut selvitykset 2019:
  -Luontoselvitys
  -Arkeologinen inventointi
  -Meluselvitys
  -Ilmapäästö- ja hajuselvitys (ilmanlaatuselvitys)
  -Geologinmaastokäynti
  -Havainnollistaminen
  -Hankealueiden metsäkanalintuselvitys
  - Täydennyshankealueiden hulevesien hallintaan

Vaikutusten arvioimisessa maakuntakaavatasolla otetaan huomioon kaavan luonne, tehtävä ja tarkoitus. Vaikutusten arviointi painottuu maakunnallisesta ja ylimaakunnallisesta näkökulmasta tehtävään arviointiin. Laadittu YVA-menettely kohdistuu tarkemmin samojen neljän vaihtoehtoisen alueen vaikutusten arviointiin ja menettelyn aikana tehtäviin selvityksiin. Nämä selvitykset ja vaikutusten arvioinnit olivat käytettävissä maakuntakaavaratkaisua tehtäessä.

Vaikutuksina selvitetään vaihemaakuntakaavan luonne huomioon ottaen merkittävimmät välittömät ja välilliset vaikutukset (MRA 1 §):

- ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
- maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
- kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
- alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
- kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön

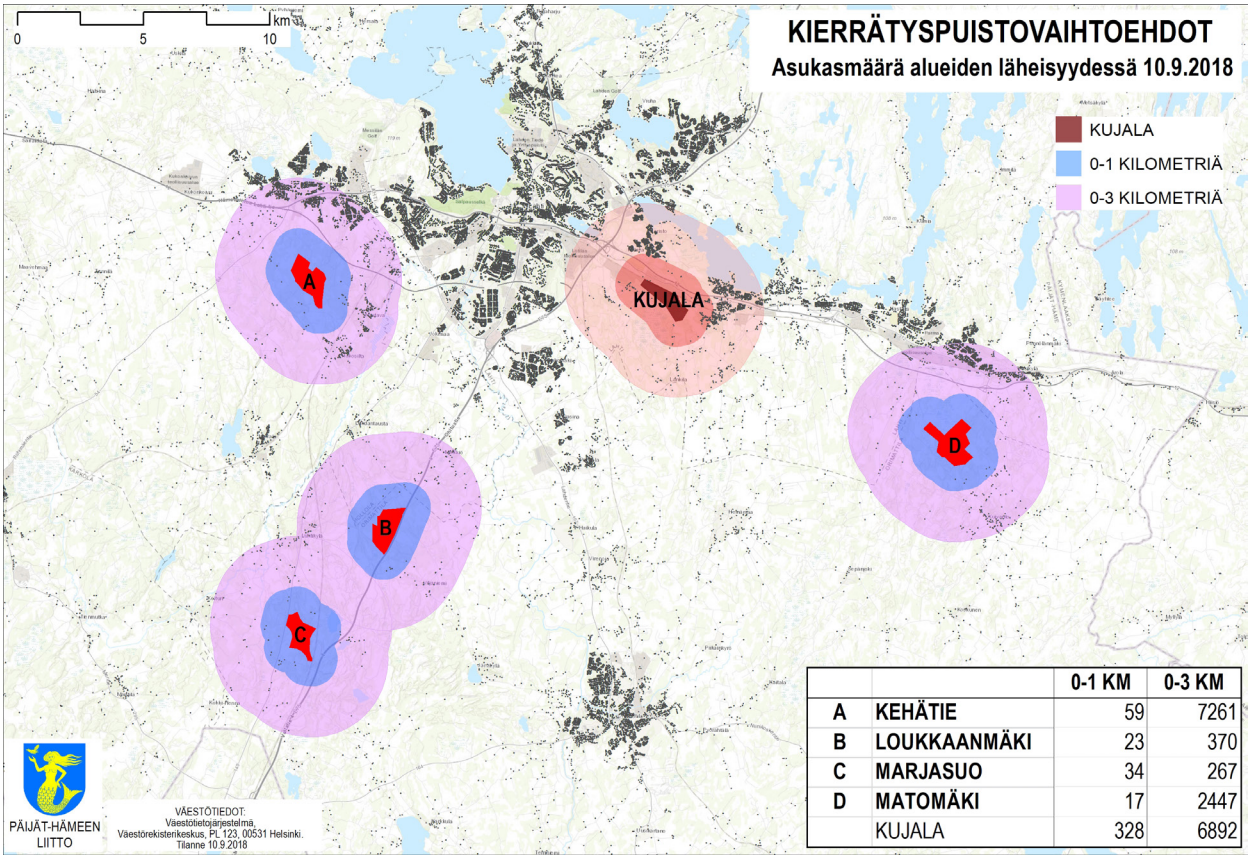
YVA-menettelyssä laadittiin YVA-lain mukaiset selvitykset ja vaikutusten arvioinnit.
Kierrätyspuiston YVA-menettely tuotti neljästä aluevaihtoehdosta

- tietoa asukkaille ja päättäjille hankealueiden luonnonolosuhteista sekä alueiden soveltuvuudesta kierrätyspuistokäyttöön
- vertailua keskenään eri hankealueiden soveltuvuutta kierrätyspuistokäyttöön
- aineistoa kunnan kaavoitustyöhön ja vaihemaakuntakaavan käyttöön
- aineistoa kierrätyspuiston sijaintipaikan päättämiseen

YVA-menettelyn rinnalla on laadittu vertailu myös aluevaihtoehtojen toteuttamiskustannuksista päätöksentekoa varten.

Tutkitut vaikutusalueet

Alla olevassa kuvassa on tutkituista aluevaihtoehdoista kilometrin ja kolmen kilometrin säteellä rajatut alueet ja esimerkinomaisesti nykyisen Kujalan alue. Niistä on laskettu väestömäärät. Kaavatyön alkuvaiheessa kolmen kilometrin säteellä piirretyt rajaukset olivat vaihekaavan karkeasti rajattuja vaikutusalueita, koska niiden sisään mahtuvat oletetusti ihmisiin, liikenneverkkoon ja ympäristöön kohdistuvat vaikutukset.

		0-1 KM	0-3 KM
A	KEHÄTIE	59	7261
B	LOUKKAANMÄKI	23	370
C	MARJASUO	34	267
D	MATOMÄKI	17	2447
	KUJALA	328	6892

Kuva: Kierrätyspuiston aluevaihtoehtojen vaikutusalueet aluerajaustyön FCG/17.8.2018 mukaisesti, 0-3 km etäisyydellä asuvien väkimäärä ja nykyinen Kujalan alue

Vaihemaakuntakaavan osalliset

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kaavoitusmenettely tulee järjestää ja suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehdoista kaavaa valmisteltaessa tiedottaa niin, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään (osallinen), on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta (MRL 62 §).

Osallisten määrään vaikuttaa merkittävästi kaavan vaikutusalue ja kaavan sisältö. Osallisten joukko voi täydentyä koko suunnittelutyön ajan. Seuraavaan taulukkoon on koottu tähän mennessä vaihemaakuntakaavan osallisina pidettäviä tahoja:

Maanomistajat	Kaava-alueen maanomistajat ja -haltijat
Ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa	Kaava-alueen ulkopuolisen alueen maanomistajat ja -haltijat Kaavan vaikutusalueen asukkaat Yritykset ja elinkeinonharjoittajat Alueella työssä tai koulua käyvät henkilöt Yritysten ja laitosten palveluiden käyttäjät
Viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään	Päijät-Hämeen kunnat: Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Orimattila, Padasjoki ja Sysmä Päijät-Hämeen naapurikunnat: Kuhmoinen, Luhanka, Joutsa, Pertunmaa, Mäntyharju, Kouvola, Iitti (siirtyy Päijät-Hämeeseen lakien tai päätösten tultua voimaan), Lapinjärvi, Myrskylä, Pukkila, Mäntsälä, Hausjärvi, Hämeenlinna, Pälkäne, Kangasala Naapuriliitot: Kanta-Häme, Kymenlaakso, Uusimaa, Keski-Suomi, Etelä-Savo ja Pirkanmaa Museovirasto: Lahden kaupunginmuseo/maakuntamuseo, arkeologian ja rakennuskulttuurin yksiköt Liikenteen viranomaiset: Väylävirasto (31.12.2018 asti Liikennevirasto), Uudenmaan ELY-keskus Hämeen ELY-keskus Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä, ympäristöterveyden huolto Päijät-Hämeen pelastuslaitos Etelä-Suomen AVI Puolustusvoimat
Yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään	Hämeen-Uudenmaan metsäkeskus Hämeen maaseutukeskus Luonnonsuojelujärjestöt kuten Suomen luonnonsuojeluliitto, Etelä-Hämeen luonnonsuojelupiiri, BirdLife Finland, Päijät-Hämeen lintutieteellinen yhdistys, jne. Lahden seudun yrityskeskus LADEC Energialaitokset, vesilaitokset, tietoliikenteestä vastaavat yhtiöt kuten Lahti Energia Oy, jne. MTK ja muut maanomistajien etujärjestöt Kylätoimikunnat, asukasyhdistykset, harrastusjärjestöt Elinkeinonharjoittajia edustavat yhteisöt, kuten Hämeen Kauppakamari, Päijät-Hämeen Yrittäjät jne.
Ministeriöt	YM, TEM, LVM, MMM

Osallistumismenettelyt ja tiedottamisen tavat

Maakuntakaavatyössä osallistumismenettelyjä ovat lakisääteiset kuulemiset, esittelytilaisuuksissa ja sidosryhmäneuvotteluissa käytävät keskustelut ja suora tai edustuksellinen kanssakäyminen kaavan valmistelijoiden kanssa. Lakisääteisiä kuulemisia ovat OAS:n, kaavaluonnoksen ja kaavaehdotuksen nähtävillä oloon liittyvät kuulemiset, jolloin osalliset voivat lausua mielipiteensä. Sidosryhmiltä pyydetään lausunnot.

Merkittäviin suunnitteluvaiheisiin liittyen järjetetään foorumi-, työryhmä- tai työpajatyyppistä toimintaa. Päijät-Hämeen liitossa työtä ohjaa maakuntahallituksen nimeämä maankäytön ohjausryhmä.

Vaihemaakuntakaavaehdotuksen nähtävilläolosta julkaistaan kuulutus Etelä-Suomen Sanomissa, mutta myös soveltuvin osin muissa kuntien viralllisissa ilmoituslehdissä. Ajankohtaisista kaavatyön vaiheista tiedotetaan liiton verkkosivuilla.

Tietolähteitä ovat liiton kotisivujen kautta tai liiton toimistosta saatavat viralliset asiakirjat kuten maakuntavaltuuston ja -hallituksen päätökset, kaava-asiakirjat ja kartat. Halukkaat voivat myös käydä tutustumassa liiton toimistossa kaavatyön laadintaan.

Viranomaisyhteistyö

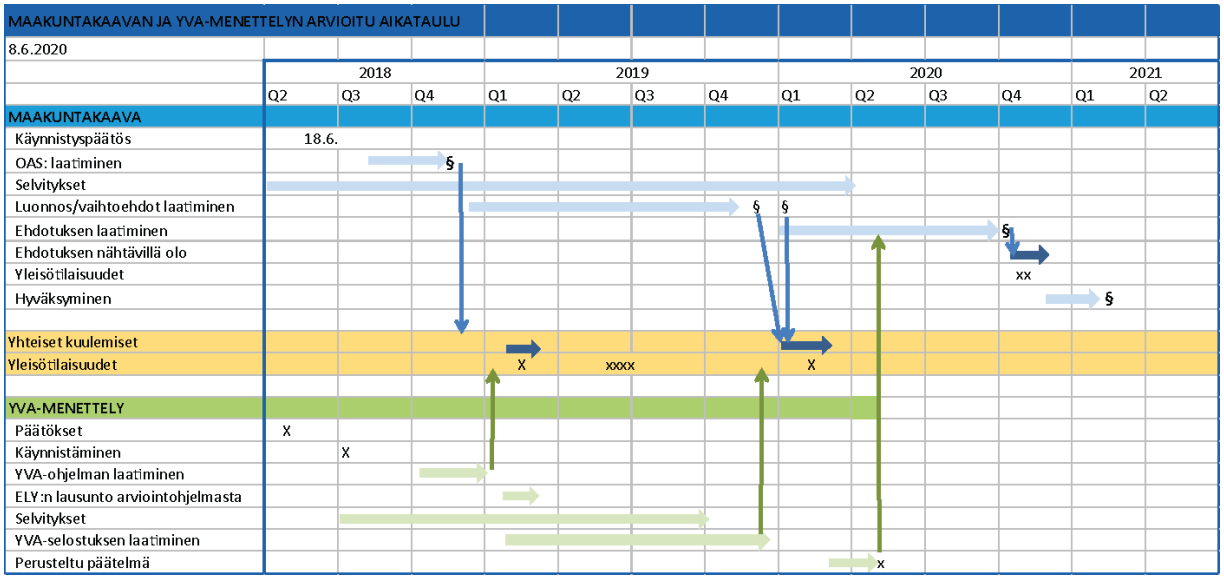
Lakisääteisiä viranomaisneuvotteluja on järjestety kaksi (MRL § 66 ja MRA 11 §). Aloitusvaiheen neuvottelu järjestettiin sitten, kun luonnokset työohjelmasta ja OAS:sta olivat käytössä. Neuvottelu järjestettiin yhdessä YVA-menettelyyn liittyvän ennakkoneuvottelun kanssa Päijät-Hämeen liitossa 5.10.2018 (YVA-laki § 8).

Vaihemaakuntakaavaehdotuksesta on pidetty viranomaislausuntokierros. Lausuntokier-roksen jälkeen järjestettiin viranomaisneuvottelu 29.9.2020.

Tarvittaessa järjestetään ylimääräisiä neuvotteluja. Tällaiseen voi tulla tarve, jos esimerkiksi kaavaehdotukseen tullaan ehdotusvaiheen jälkeen tekemään sellaisia muutoksia, että kaava on laitettava uudelleen nähtäville.

Kaavoituksen kulku, päätöksenteko ja mahdollisuudet vaikuttaa

Vaihemaakuntakaavan laatiminen ja YVA- menettely etenivät pääpiirteissään viereiselllä sivulla olevassa kuvassa kaavion mukaan. Kaavaehdotusvaiheessa järjestetään julkinen nähtävilläolo loka-marraskuussa ja yleisötilaisuus 28.10.2020.

Kuva: Kaavio vaihemaakuntakaavan ja YVA-menettelyn etenemisestä ja aikataulusta

Yhteystiedot

MAAKUNTAKAAVA:

Päijät-Hämeen liitto
Käyntiosoite: Hämeenkatu 9
Postiosoite: PL 50
15111 LAHTI

Sähköposti:
etunimi.sukunimi@paijat-hame.fi

Maakuntajohtaja Laura Leppänen, puh. 040 767 4364
Aluesuunnittelujohtaja Niina Ahlfors, puh. 044 531 7628
Suunnittelupäällikkö Jaana Martikainen, puh. 044 371 9467

Päijät-Hämeen liiton kotisivut:
https://paijat-hame.fi/jatteenkasittelyalueen-vaihemaakuntakaava/

KIERRÄTYSPUISTOHANKKEEN YVA-MENETTELY

Hankkeesta vastaava:
Päijät-Hämeen jätehuolto Oy

Käyntiosoite:
Sapelikatu 7
15160 LAHTI

Sähköposti:
etunimi.sukunimi@phj.fi
Toimitusjohtaja Johanna Rusanen, puh. 0400 877 254
Kehityspäällikkö Antti Leiskallio, puh. 050 3247 427
Projektisuunnittelija Markit Likolammi

Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy:n kotisivut:
https://www.phj.fi/

Yhteysviranomainen:
Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
Käyntiosoite: Kirkkokatu 12, Lahti
Postiosoite: Kirjaamo, PL 29, 15141 Lahti
Puh. 0295 025 000 (vaihde)

Yhteyshenkilö
Ylitarkastaja Kari Leinonen, puh. 02 9502 5198
kari.p.leinonen@ely-keskus.fi

Tietoa YVA-menettelystä:
http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Asiointi_luvat_ja_ymparistovaikutusten_arviointi/Ymparistovaikutusten_arviointi/Hankkeiden_YVAmenettely
https://www.ymparisto.fi/LahdenseudunkierratyspuistoYVA

YVA-konsultti:
Sweco Ympäristö Oy

Sähköposti
etunimi@sukunimi@sweco.fi
projektipäällikkö Mika Manninen, puh. 045 634 0224
koordinaattori Tarja Ojala, puh. 040 673 9637

